

**Suaashaan Waxaa Ka Soo Jawaabay Fadiilatuu Sheekh DR
Cismaan Macalin Maxamud Sheekh Cali
FROM Umu Sufyaan**

asalamu calaykum suaashaan waxay ku socotaa culimada
waxaan marar badan aan aragnay alshabaab oo afka u duuban
islamrkaasna salaad dukanayaan, ma banaantay in salaada
dhexdeeda afka la duubto, maxaase keenay alshaab iney wajiga
qarsadaan hadayba og yihiin iney xaq ku dagaalamayaan oo ale
raali ka yahay culimada i weydiya

Jawaab: Culimadu waxay yiraahdeen waa wax la neceb yahay
(Makruuh) in afka la daboosho marka la tukanayo.

Waxaana ku soo arooray xadiith sheegaya in Rasuulku nabadgelyo
iyo ammaani korkiisa ha ahaatee uu diiday in afka la daboosho
salaadda dhexdeeda.

Abuudaawuud (643) iyo ibnumaajah (966) ayaa weriyay, waana
xadiith sugan. erayada ibn maajana waa sidan:

عن أبي هريرة رضي الله عنه، قال: نهى النبي صلى الله عليه و سلم أن يغطي الرجل فاه في الصلاة.

Imaam Maalik wuxuu kitaabkiisa muwadda'a (xadiithka tirsigiisu
yahay 30) ka weriyay cabdiraxmaan ibn al-mujabbar in adeerkiis
saalim oo ahaa wiilkii Cabdillaahi ibn cumar kana mid ahaa
toddobadii caalin ee fiqiga looga danbeeyay magaalada Madiina
waqtigii Taabiciinta, haddii uu arko qof afku u daboolan yahay
salaadda dhexdeeda uu si xooggan uga soo dhufan jiray marada
afka ugu duuban. Culimadu waxay yiraahdeen arrintaa waxaa laga
qaadanayaa laba waxyaabood:

1- munkarki oo uu gacantiisa wax uga qabtay, iyadaana ku xoog
badan wax baridda, illeen wuxuu ahaa nin imaam ah cilmigana
looga danbeeyo, wax fitna ahna ka dhalan meyn arrinkaa.

2- tan kalena waxay tahay in xumaanta afdaboolashada salaadda
dhexdeeda ay ahayd arrin magaalada madiina laga yaqaannay.

Jacda ibn hubyra isna nin salaadda dhexdeeda wejiga cimaamad ku
dabooshay ayuu ka tuuray cimaamaddii iyo koofi bireed madaxa u
saarnayd.

Ibnul-mundir wuxuu ku yiri kitaabkiisa awsad ka la yiraahdo:
culimo badani way dhibsadaan in afka la daboosho salaadda
dhexdeeda, ragga arrintaa laga weriyayna waxaa ka mid ah:
ibnucumar, abuurayra, waxaa sidaas oo kale yiri: cadaa'a, saciid
ibn musayyaba, ibraahiim al-nakhaci, saalim ibn cabdillaah, shacbi,

xammaad ibn abii sulaymaan, awzaaci, maalik, axmad ibn xanbal, isxaaq ibn raahaweyhi, xasanna laba qowl ayaa laga weriyay (mid ka mid ahise wuu khilaafsan yahay xadiithki aan soo sheegnay) .

Wuxuu kale oo uu yiri ibnul-mundir: dhammaan culimada warkoodu i soo gaaray waxay wax la neceb yahay u arkeen in sanku iyo afka la daboolo salaadda dhexdeeda, xasan ma ogiye oo isagu diiday in sanku iyo afkaba la wada daboolo, oggolaadayse afka dabooliddiisa.

Imaam Maalik wuxuu leeyahay ma wanaagsana in afka la daboolo salaadda dhexdeeda, haddaan salaad la tukanayna ma ahan dhaqan akhyaareed in afka la duubto. Sidaas waxaa yiri imaam Maalik.

Dadku wax xun ayay ka maleynayaan qofka wejiga duubta, oo waxay is leeyihiin tolow muxuu dhagar damacsan yahay.

Culimada qaarna waxay ku sheegeen xikmada loo diiday in afka la daboolo salaadda dhexdeeda si aan loogu ekaannin nimanka dabcaabudka ah marka ay cibaadeysanayaan.

Waxaa kaloo lugu sheegay xikmadda loo diiday arrinta doonis la doonayo in wejigu dhulka taabto.

Arrinta shabaabka ku saabsan ee aad weydiinayso haddey is hubaan in ay xaq ku taagan yihiin maxay wejiga u qarsanaan, waxay ku fiicnaan lahayd in iyaga la weydiyo. Dadkuse waxaa muuqata in ay ka aaminsan yihiin in ay cabsiyi u geysay arrintaas .

Qofkii cudur daar leh waa meeshiisa (sida in qabow darani jiro, ama qofka xasaasiyadi heyso), saddex meeloodse wejiga lama daboolo:

1-Salaadda.

2-Janaazada.

3-Jihaadka.

Sidaas waxaa ka soo guuriyay dadki asaga ka horreeyay in ay dhibsan jireen arrimahaa cadaa'a ibn saa'ib. fiiri musannafka ibn abii shayba (7389).

More Suaalo & Jawaabo Halkaan Kaga bago

www.manhajonline.com

ahmed@manhaj.info

adam@manhaj.info